

Ny viden om fremdriftsreformens påvirkning af de studerendes arbejdsudbud

Den 16. november 2015
Sag.nr.
Dok.nr.
bba/bba

Akademikerne har i november 2015, gennemført en undersøgelse blandt de akademiske medlemsorganisationers studentermedlemmer, med henblik på at indhente viden om fremdriftsreformens påvirkning af de studerendes arbejdsudbud.

I beregningen af fremdriftsreformens økonomiske ramme antager Finansministeriet, at arbejdsudbuddet for de studerende vil være omtrentlig den samme. Med andre ord lægges der til grund for beregningerne, at fremdriftsreformen *ikke* vil påvirke de studerende arbejdsudbud.

Modsat hvad Finansministeriet har gjort gældende i sin antagelse om reformens effekt på de studerendes erhvervsarbejde, viser tal fra Akademikernes undersøgelse imidlertid, at fremdriftsreformen *har* en markant effekt på de studerendes arbejdsudbud.

I Akademikernes undersøgelse spørges ind til de studerendes erhvervsarbejde, og i hvilket omfang fremdriftsreformen har fået dem til at arbejde mere eller mindre. Der er spurgt ind til såvel effekten af fremdriftsreformens øgede krav om fremdrift som til det forhøjede fribeløb for de studerende. Undersøgelsen baserer sig på 6.256 studenterbesvarelser.

Tabel 1

Ændring i de studerendes arbejdsudbud som følge af fremdriftsreformen			
	Andel der har ændret deres arbejdsudbud	Ændring i antal arbejdstimer (i pct.)	Effekt på det samlede arbejdsudbud
Arbejder mere	5,3 pct.	55,11 pct.	2,95 pct.
Arbejder mindre	42,6 pct.	-50,47 pct.	-21,51 pct.
Total effekt på arbejdsudbud			-18,56 pct.

I tabel 1 fremgår ændringen i de studerendes arbejdsudbud som følge af fremdriftsreformen. 42,6 pct. af de studerende med studiejob svarer, at de som resultat af fremdriftsreformen har valgt at arbejde mindre.

Samlet set er der blandt denne gruppe studerende sket en reduktion i antallet af arbejdstimer med 50,47 pct. Det svarer til en gennemsnitlig ugentlig timereduktion på knap 7 timer, idet de før reformen i gennemsnit arbejdede 13 timer og 45 minutter om ugen, og efter reformen nu arbejder i gennemsnit 6 timer og 49 minutter. Denne gruppe studerendes ændring i ugentligt timetal giver en reduktion i de studerendes samlede arbejdsudbud på 21,51 pct.

Der er også en lille gruppe af studerende, 5,3 pct., der på grund af det forhøjede fribeløb har valgt at arbejde mere end de gjorde før. For denne gruppe af studerende er der sket en forøgelse af arbejdstimerne med 55,11 pct. Det svarer til en gennemsnitlig ugentlig timeforøgelse på 5 timer og 45 minutter. Før det forhøjede fribeløb arbejdede denne gruppe studerende i gennemsnit 10 timer og 26 minutter, og efter forhøjelsen af fribeløbet, er det ugentlige antal arbejdstimer forøget til 16 timer og 11 minutter i gennemsnit. Denne gruppe studerendes ændring i ugentligt timetal giver en forøgelse i de studerendes samlede arbejdsudbud på 2,95 pct.

Den samlede effekt af fremdriftsreformen og det forhøjede fribeløb, kan herefter beregnes til en total reduktion i de studerendes samlede arbejdsudbud på 18,56 pct.

Tabel 2

Økonomiske konsekvenser af at de studerende arbejder mindre*	
Reformens effekt på studerendes arbejdsudbud	-18,56 pct.
De studerendes samlede skattebetalinger af deres erhvervsarbejde	3.650 mio. kr.
Fald i de studerendes skattebetalinger som ikke indgår i beregning	-677 mio. kr.
Forventet gevinst ved fremdriftsreform	935 mio. kr.
Reel gevinst ved fremdriftsreform	258 mio. kr.
Ministeriets overvurdering af reformens økonomiske effekt	362 pct.

**De økonomiske konsekvenser for den offentlige saldo tager alene udgangspunkt i reducerede skattebetalinger af de studerendes erhvervsarbejde.*

En reduktion af de studerendes arbejdsudbud på 18,56 pct. betyder et fald i de studerendes skattebidrag på -677 mio. kr. Med andre ord medfører de studerendes reducerede arbejdsudbud, som følge af reformen, at den forventede gevinst ved reformen rettelig bør sættes til 258 mio. kr. i stedet for ministeriets beregning på 935 mio. kr.

Der kan være andre effekter, der påvirker den offentlige saldo end de studerendes skattebetaling af deres erhvervsindkomst. Men da Akademikerne ikke har adgang til Finansministeriets økonomimodel ADAM, har vi alene lagt de studerendes skattebetalinger til grund for konsekvenserne af den offentlige saldo. Vi har således taget udgangspunkt i § 20 svaret dateret 6. oktober 2015, hvoraf fremgår, på baggrund af tal fra Danmarks Statistik, at de universitetsstuderende i 2013 havde en samlet erhvervsindkomst på 7,8 mia. kr., og at de bidrog med et skatteprovenu på 3,7 mia. kr.

Akademikerne stiller sig gerne til rådighed for en uddybning af undersøgelsens resultater.